

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 7764

гр. София, 06.10.2022 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав, в закрито заседание на 06.10.2022 г. в следния състав:
СЪДИЯ: Милена Славейкова

като разгледа дело номер **13371** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.248, ал.3 ГПК.

По делото е постановено решение № 4711 от 08.07.2022 г., с което частично е уважен иска на А. В. срещу Българска народна банка за присъждане на обезщетение за имуществени вреди за периода от 25.06.2014 г. до 04.12.2014 г., през който не е имал достъп до средствата си, депозирани в [фирма] (К.), поставена за същия период под специален надзор на БНБ.

Постъпила е молба от 05.08.2022 г., подадена от ответника БНБ, за изменение на решението на АССГ в частта на разноските, тъй като не е уважена претенцията му за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение, както и на разноски за експертиза съразмерно на отхвърлената част от иска. Претендира се за изменение на решението чрез присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение и разноски за експертиза съразмерно на отхвърлената част от претенциите.

Съдът намира основания за отклонение от изложените в решение № 4711 от 08.07.2022 г. мотиви в частта за претендираните от ответника БНБ разноски.

На първо място, в диспозитива съдът дължи произнасяне по предмета на правния спор, върху който се формира сила на пресъдено нещо. В диспозитива не се дължи произнасяне по правните последици от иска, върху които не се формира сила на пресъдено нещо. Дължимо е произнасяне по разноските в случаите, в които такива е присъждат с оглед издаване на изпълнителен лист. Не е дължим изричен диспозитив относно формираната от съда воля за отхвърляне на искането за присъждане на разноски, тъй като в тази част не се формира сила на пресъдено нещо. По изложените съображения съдът намира за неоснователни доводите на молителя БНБ, че в решение № 4711 от 08.07.2022 г. липсва произнасяне по направеното искане за присъждане на разноски. Налице е формирана в мотивите на решението воля на съда за липса на основание за присъждане на разноски, за което съдът не дължи изричен диспозитив.

На следващо място, съгласно редакцията на чл.10, ал.3 ЗОДОВ (ДВ, бр. 43 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г.) ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

Съдебната практика на ВАС по приложението на чл.10, ал.2 и ал.3 ЗОДОВ е константна в смисъл, че от съдържанието на двете разпоредби, законодателят е направил изрично разграничение на обхвата на задължението за разноски на ищеца и на ответника: 1. при отхвърляне изцяло на иска; 2. при оттегляне и отказ от иска и 3. при уважаването му (изцяло или частично).

Първото изречение на чл.10, ал.3 ЗОДОВ (в относимата редакция) урежда разноските в полза на ищеца в случаите на изцяло или частично уважена искова претенция. В тази случаи разноските по производството се понасят изцяло от ответника - т.е. той заплаща сторените от ищеца разноски, докато сторените от ответника остават за негова сметка. Независимо, че в случая са налице две искови претенции, едната от които е отхвърлена изцяло, съдът намира, че по отношение на искането на ответника за присъждане на разноски за експертиза и юрисконсултско възнаграждение е приложим чл.10, ал.3, изр.1 ЗОДОВ, тъй като е налице частично уважена искова претенция. В тази част следва да се държи сметка за специалния характер на исковото производство по ЗОДОВ.

Законодателят е направил изрично разграничение на обема на задължението за разноски в алинея 2 - при отхвърляне и оттегляне или отказ изцяло от иска, и в алинея 3 - при уважаване на иска, вкл. частично. Няма законово основание разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ да се тълкува разширително, най-малкото защото създава финансово задължение за ищеца, за да се приеме, че под употребения израз "разноски по производството" законодателят разбира съвкупността от разноски, съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК - такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат. С това законодателно решение законодателят изпълнява посочената в решението С. срещу България необходимост съдебните разноски по дела за отговорността на държавата да бъдат "под специален режим, с цел да се гарантира ефективно на заинтересованите, достъп до въпросната процедура" (т. 59 от същото).

Изложеното е допълнително основание за съда да приеме, че в настоящия случай на частично уважена искова претенция е приложима нормата на чл.10, ал.3, изр.1 ЗОДОВ. Разпоредбата е специална и не урежда възможност за присъждане в полза на ответника на сторени разноски в производството, както и юрисконсултско възнаграждение, при частично уважена искова претенция. Специалният закон не съдържа разпоредба, според която при частично уважаване на иска, ответникът има право на разноски съобразно отхвърлената част. Сторените от ответника разноски остават за негова сметка. Разпоредбите на ЗОДОВ са специални по отношение на процесуалните закони АПК и ГПК, съдържат специални правила относно разноските, в които няма пропуск или препращане, поради което следва да намерят приложение към случая и не се тълкуват разширително.

В допълнение, съгласно чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ (Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер

не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Тази норма няма обратно действие и изрично с Преходните и заключителни разпоредби на ЗОДОВ (обн. - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) с § 6. (1) е предвидено, че този закон се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила, а неприключилите до влизането в сила на този закон производства се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последвало въззивно и касационно обжалване. Производството пред АССГ е образувано на 06.12.2017 г., преди влизане в сила на посоченото изменение на нормата на чл. 10 ЗОДОВ с приемане на нова ал.4, която не може да намери приложение в случая.

На основание § 6 от ПЗР към ЗИДЗОДОВ на ответника не се дължат разноски, съобразно отхвърлената част от иска.

Вярно е, че в мотивите на Определение № 2 от 20.04.2021 г., постановено от ОССГ от ГК от ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС по Тълкувателно дело № 1/19 година, с което се отклони искането за приемане на съвместно тълкувателно постановление, се прие, че предвиденото положение в новата ал. 4 на чл. 10 от ЗОДОВ /ДВ бр. 94 от 2019 г./ следва да е приложимо и за заварените от изменението на закона дела, каквото е и настоящото, но съгласно нормата на чл. 130, ал.2 от ЗСВ само Тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове. Посоченото Определение по Тълкувателното дело не е задължително за съда, за да намери приложение нормата на чл. 10, ал.4 от ЗОДОВ и в настоящата хипотеза. Такава задължителна сила не е предвидена за мотивите на Определения по Тълкувателни дела.

По изложените съображения не е налице основание за изменение на решението в частта за разноските поради липса на основание за присъждане на разноски в полза на ответника по иска.

С оглед изложеното молбата на БНБ за изменение на решението в частта на разноските е неоснователна. Така мотивиран, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И :

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането, обективизирано в молба от 05.08.2022 г. на ответника БНБ за изменение на Решение № 4711 от 08.07.2021 г. по адм. дело № 13371/2017 г., в частта за разноските.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: